

Αναφορά 7187/2005: Πολιτογράφηση ομογενούς αλβανικής ιθαγένειας.

1. Έγγραφο από 3.6.2005 προς τον ενδιαφερόμενο. Κοινοποίηση στο Υπουργείο Εσωτερικών.

Ο Α., κάτοχος Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο), αλβανικής ιθαγένειας, διαμαρτύρεται γιατί η αίτησή του για πολιτογράφηση δεν έχει εξεταστεί.

Ο Συνήγορος του Πολίτη απέστειλε στον Α. την παρακάτω επιστολή σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις προθεσμίες διεκπεραίωσης των αιτήσεων ιθαγένειας, θίγοντας ειδικότερο το ζήτημα των κατόχων ΕΔΤΟ, και ειδικά της μη απάντησης στις αιτήσεις των *ομογενών* αλβανικής ιθαγένειας:

Σύμφωνα με τον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, η πολιτογράφηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, τυχόν δε απόφαση που απορρίπτει την αίτηση για πολιτογράφηση **δεν αιτιολογείται** (άρθρο 8 §2 του νόμου 3284/2004). Η υποβολή δε, νέας αίτησης για πολιτογράφηση επιτρέπεται μετά παρέλευση ενός έτους από την απόρριψη της προηγούμενης. Επί πλέον, οι προθεσμίες του άρθρου 4 του νόμου 2690/99 «*Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας*» όπως έχουν τροποποιηθεί, βάσει του οποίου οι δημόσιες υπηρεσίες, τα ν.π.δ.δ, οι Ο.Τ.Α και οι λοιποί φορείς του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να απαντούν οριστικά στα αιτήματα των πολιτών (φυσικών ή νομικών προσώπων, ημεδαπών ή αλλοδαπών) και να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις τους μέσα σε χρονικό διάστημα πενήντα ημερών, **δεν ισχύουν** για υποθέσεις που αφορούν κτήση, αναγνώριση, απώλεια και ανάκτηση της ελληνικής ιθαγένειας (άρθρο 31 του νόμου 3284/2004). Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι η χορήγηση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ο οποίος δεν δεσμεύεται επιπρόσθετα από τις διατάξεις περί υποχρέωσης της Διοίκησης να διεκπεραιώνει τα αιτήματα των πολιτών εντός ορισμένων προθεσμιών. Ως εκ τούτου, ο Συνήγορος του Πολίτη δεν διαπιστώνει περίπτωση κακοδιοίκησης που να νομιμοποιεί την κατά τον νόμο 3094/03 παρέμβασή του και θέτει την αναφορά σας στο αρχείο.

Πάντως, επειδή ο Συνήγορος του Πολίτη δεν αμφισβητεί μεν την ισχύουσα νομοθεσία, η οποία εξαιρεί τη διεκπεραίωση υποθέσεων ιθαγένειας από τις συνήθεις διοικητικές προθεσμίες, θεωρεί όμως ότι η Διοίκηση υποχρεούται, βάσει της αρχής της χρηστής διοίκησης, να απαντά σε αιτήματα πολιτογράφησης εντός ευλόγου προθεσμίας και επειδή οι υποθέσεις πολιτογράφησης παραμένουν εκκρεμείς για πολλά χρόνια, έχει θέσει το πρόβλημα υπόψη του αρμόδιου Υπουργού και έχει καταγράψει την προαναφερόμενη θέση του στις ετήσιες εκθέσεις του προς τη Βουλή των Ελλήνων.

Ειδικά για την αίτησή σας, όπως πληροφορηθήκαμε από τον αρμόδιο υπάλληλο στο Τμήμα Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, φέρει αριθμό φακέλου Φ. 83810 και δεν παρουσιάζει έλλειψη εγγράφων ή στοιχείων που έχουν ζητηθεί ή προβλέπονται από τη νομοθεσία.

Επιπροσθέτως, ο Συνήγορος του Πολίτη σκοπεύει να επανέλθει ειδικά στο ζήτημα των αιτούντων την πολιτογράφηση τους ομογενών Αλβανικής ιθαγένειας, εστιάζοντας κυρίως στο θέμα της πάγιας παρελκυστικής στάσης του Υπουργείου Εσωτερικών όσον αφορά τη διεκπεραίωση των σχετικών αιτημάτων. Είναι πασίδηλο ότι η διεκπεραίωση καθυστερεί όχι μόνο εκτός των διοικητικών προθεσμιών, αλλά

πέραν κάθε εύλογου χρόνου, τη στιγμή μάλιστα που δεν είναι προφανές ότι συντρέχει λόγος ειδικής διερεύνησης της κάθε περίπτωσης **εφόσον οι αιτούντες είναι φορείς Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς (ΕΔΤΟ)**. Ιδιαίτερα, δηλαδή, ως προς την πιστοποίηση των σχετικών προσωπικών και οικογενειακών τους στοιχείων, αλλά και ως προς την ιδιότητα του ομογενούς οι αρμόδιες ελληνικές δημόσιες αρχές έχουν αποφανθεί καταφατικά. Ως εκ τούτου το εξαιρετικά μακρόχρονο διάστημα μη απάντησης στις αιτήσεις των συγκεκριμένων ομογενών δεν φαίνεται να συνάδει με τον δικαιολογητικό λόγο για τον οποίο ο νομοθέτης θέσπισε την εξαίρεση των υποθέσεων ιθαγένειας από τις συνήθεις διοικητικές προθεσμίες. Ο δικαιολογητικός λόγος εξαίρεσης των υποθέσεων ιθαγένειας διαφαίνεται άλλωστε και από τη Διεύθυνση Αστικής και Δημοτικής Κατάστασης με την με αρ. πρωτ. Φ. 102744/2709 και από 28/1/2005 σχετική εγκύκλιό της. Σε αυτήν επισημαίνεται σχετικά με το άρθρο 31 με το οποίο εξαιρούνται οι υποθέσεις ιθαγένειας των συνηθισμένων προθεσμιών ότι *«Η αναγκαιότητα της ρύθμισης αυτής είναι φανερή και επιβεβλημένη. Πράγματι, ο χρόνος που απαιτείται για έρευνα και για την συγκέντρωση όλων των στοιχείων που απαιτούνται για την επίλυση ενός θέματος Ιθαγένειας, είναι όχι μόνο αρκετός, αλλά πολλές φορές και μη προσδιορίσιμος.*

Είναι εύλογο, ότι για απλά θέματα Ιθαγένειας, όταν δεν απαιτείται έρευνα και τα δικαιολογητικά είναι στη διάθεση του υπαλλήλου, οι ενέργειες της Διοίκησης θα είναι άμεσες, ο πολίτης θα ενημερώνεται έγκαιρα και δεν θα γίνεται κατάχρηση της εν λόγω διάταξης.»

Μάλιστα η συγκεκριμένη αποστροφή αποδίδει ευκρινέστερα την αιτία της ρύθμισης από την Φ.32089/10641, αρ. 24 και από 26 Μαΐου 1993 εγκύκλιο με την οποία δικαιολογείται η εξαίρεση των υποθέσεων ιθαγένειας από τις προθεσμίες του αρ. 5 του ν. 1943/91.

Το γεγονός ότι νομοθέτης απένειμε στον Υπουργό την αποφασιστική εξουσία και την πλήρη διακριτική ευχέρεια και απαλλάσσει τη σχετική απόφαση από προθεσμίες, σε καμία περίπτωση δε σημαίνει ότι ο νομοθέτης έδωσε το δικαίωμα να μην αποφαινεται ο Υπουργός επί της αίτησης, είτε θετικά είτε αρνητικά. Σας επισημαίνω δε ότι στην περίπτωση που δεν υπάρχει καθόλου απόφαση του Υπουργού, η απουσία αυτή της απόφασης προσβάλλεται με αίτηση ακύρωσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Άλλωστε, σειρά αποφάσεων του ΣτΕ ήταν, πιθανόν, ένας σημαντικός λόγος για τη θέσπιση του άρθρου 5 του ν. 2130/93 με το οποίο οι υποθέσεις ιθαγένειας εξαιρούνταν των προθεσμιών που προέβλεπε το αρ. 5 του ν. 1943/91.

Εν όψει των ανωτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη θα σας ενημερώσει για κάθε ενέργεια στην οποία πιθανώς να προβεί και σχετίζεται με τους χαρακτηριζόμενους από τις ελληνικές αρχές ως *ελληνικής καταγωγής* αλβανούς πολίτες.